

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Tư, ngày 07/02/2024

*****

TỊNH KHÔNG PHÁP NGŨ

BÀI 29

Trong thế giới động loạn hiện nay, người học Phật cần nhẫn nại mới an định, lúc ấy mới giải quyết mọi vấn đề một cách hanh thông. Nếu gặp nghịch duyên thì phải biết ẩn mình, luôn nghĩ rằng không có thứ nào trên thế gian là chân thật thì tâm sẽ được bình lặng. Đặc biệt, cần phải biết tu thiện, tích phúc thì ở trong mọi hoàn cảnh đều tự tại.

Hòa Thượng nói: ***“Chúng ta đang ở trong thế giới đầy bất an, động loạn cho nên chữ nhẫn là vô cùng quan trọng. Càng động loạn thì càng cần có sự nhẫn nại. Nhẫn nại thì thân tâm mới được an định. Đầu óc tưởng tượng rõ ràng nhưng bình lặng. Có như vậy chúng ta xử lý sự việc sẽ vô cùng hợp lý.”***

Chúng ta luôn phạm phải điều này vì làm việc luôn vội vàng không có tâm nhẫn nại chờ thời cơ phù hợp. Người xưa ngồi đó câu cá nhưng có dây câu mà không có lưỡi câu. Đó là cách người xưa chỉ dạy chúng ta phải biết chờ đợi thì làm sẽ không sai. Tuổi trẻ thường nóng vội, không suy xét chín chắn nên Thầy Thái từng dạy rằng lúc trẻ ham chơi cho nên đến lúc gặp việc thì lúng túng không biết cách làm.

Người xưa có câu: ***“Sống đến già, học đến già, học cũng không hết”***. Không chỉ học kiến thức mà còn học những thường thức để giúp ích cho mọi người. Khi còn trẻ đầu óc minh mẫn thì không nỗ lực cố gắng đến khi tuổi trẻ đi qua rồi, đầu óc lờ mờ, thân thể nhiều bệnh thì mọi sự đã khó càng thêm khó hơn.

Hòa Thượng chỉ dạy: ***“Trung tâm tư tưởng của Khổng Lão Phu Tử chính là trung hòa. Chỗ này tương ứng với Phật pháp chính là tùy duyên. Có thể tùy duyên thì chính là người có đại trí tuệ.”*** Nhiều người hiểu sai về chữ “tùy duyên”. “Tùy duyên” nghĩa là tùy thuận căn tánh của chúng sanh, tùy thuận giáo huấn của Phật Bồ Tát Thánh Hiền chứ không phải tùy thuận tập khí của chính mình.

Nếu đến giờ học nhưng có người rủ đi chơi rằng: ***“Hôm nào học chẳng được, sẵn hôm nay đi chơi thì tùy duyên đi luôn đi”***. Đó không phải là tùy duyên mà là tùy thuận tập khí phiền não của mình. Đa phần mọi người hiểu sai, làm sai nên đến hết đời họ sẽ nhận kết quả sai.

Hòa Thượng giải thích thêm: ***“Khi gặp thuận cảnh, có người trọng dụng chúng ta, có nơi để chúng ta hy sinh phụng hiến thì nên tận tâm tận lực mà làm. Còn nếu như nghịch duyên thì phải ẩn mình. Tuyệt đối không tự mình làm ra biểu hiện.”***

Nếu tự mình làm ra biểu hiện chứng minh bản thân thì đều nhận những kết quả không tốt vì hành động đó là cưỡng cầu. Mà cưỡng cầu là sai nên càng thêm sai. Mình không đủ năng lực, đức hạnh để có thể gánh vác mà mình tự đặt mình vào vị trí đó thì nhất định sẽ sai.

Hòa Thượng nói: **“Người thông thường có một chút tài hoa thì vội vàng biểu hiện, không biết ẩn mình luôn luôn làm ra vẻ để khoe khoang thì cho dù có làm được việc gì đó thì chỉ là phước báu.”** Còn nếu không làm được việc thì sẽ tổn âm đức của mình. Chỗ đứng càng cao thì việc sai sót càng lớn dẫn đến tổn hại càng lớn.

Hòa Thượng nói: **“Người có trí tuệ mới hiểu được chữ tùy duyên và càng thấu hiểu ý nghĩa của chữ “Tàng”. Người xưa tu hành chính mình có thành tựu mà nếu có pháp duyên thì đi hoằng pháp lợi sanh, tận tâm tận lực vì chúng sanh phục vụ còn nếu không có pháp duyên thì ẩn sâu vào trong núi, nơi chốn tịch tĩnh để chính mình tĩnh tu. Đây chính là “Tàng”.”**

Chúng ta thấy người chân thật có đức hạnh tài năng thì luôn thu mình còn ngược lại, thế gian gọi là **“Thùng rỗng kêu to”**. Hòa Thượng đưa ra lời giáo huấn này là nêu lên đúng căn bệnh của tất cả chúng sanh, trong đó có chúng ta, luôn là **“Tự dĩ vi thị”** tự cho mình là đúng, là được lắm rồi. Tuy nhiên, mọi người xung quanh lại thấy chúng ta không được nên chúng ta rất bực dọc. Nếu tinh ý thì khi có ý niệm bực dọc mình sẽ phản tỉnh ngay rằng chính tâm bực dọc này cho thấy mình chưa được gì cả.

Hòa Thượng nói: **“Thế gian pháp và xuất thế gian pháp đều không thể không có phước báu. Người lãnh đạo thì cần có đại phước báu cho dù họ đang dẫn dắt một đoàn thể nhỏ. Nếu không có phước báu thì cho dù chúng ta đã được ngồi vào vị trí đó thì không ngồi được dài lâu.”**

Làm thế nào để có phước báu? Hãy tận tâm tận y giáo phụng hành theo giáo huấn của Phật Bồ Tát Thánh Hiền tự khắc sẽ có phước báu. Việc chúng ta nghe lời làm theo các Ngài chính là đang làm ra tấm gương khiến người bên dưới tâm phục khẩu phục, dễ dàng lãnh đạo mà không cần phải nói nhiều.

Hòa Thượng nói: **“Con người ảo danh ảo vọng chỉ chú trọng bên ngoài thì không hề có phước báu. Người cho mình thông minh hơn người thì thông minh lại bị thông minh hại.”** Mình luôn cho mình biết hơn người thì rơi vào trạng thái tâm cống cao ngã mạn, không biết nghe lời, phục tùng thì chính là thông minh bị thông minh hại.

Hòa Thượng nói: **“Chúng ta ở trong nghịch duyên nghịch cảnh phải luôn nghĩ đến vạn pháp giai không, không có một thứ nào trên thế gian là chân thật thì tâm chúng ta sẽ liền bình lặng”**. Mọi thứ ở thế gian đều trong định luật **“Thành Trụ Hoại Không”** cho nên mọi khó khăn, chướng duyên rồi sẽ đi qua.

Có người nói với chúng tôi rằng mấy mươi năm rồi vô cùng gian khổ khó khăn nhưng tất cả đều đã đi qua. Trong lúc gian khó, họ vẫn kiên trì tu học, học tập Phật pháp

cho nên mọi khó khăn từ công việc, gia đình gần như có một sự sắp xếp an bài thỏa đáng.

Chỗ này minh chứng cho thấy con người sống nhờ phước. Mọi khởi tâm động niệm, đối nhân xử thế của mình đều là để chúng ta tạo ra phước báu. Chỉ sợ thế gian không nhận, còn nếu có người nhận thì chúng ta sẵn sàng biếu tặng. Điều đáng chú ý là trong việc làm của chúng ta phải có trí tuệ, tức phải làm đúng theo lời giáo huấn của Phật Bồ Tát Thánh Hiền thì nhất định sẽ không sai. Nếu làm theo tập khí phiền não của mình, theo tâm háo danh háo vọng của mình thì càng làm càng sai.

Trong lúc chúng ta nỗ lực làm thì càng làm ta thấy nội tâm của chúng ta rất mênh mêng vô tận, sản sinh ra rất nhiều điều hay để phục vụ chúng sanh, như Lục Tổ Huệ Năng nói: “*Nào ngờ tự tánh năng sanh vạn pháp*”. Pháp ở đây cũng có thể hiểu là sự việc. Ví dụ như bánh ú miền nam rất nhỏ, người ta trộn gạo nếp sống với lạc đã nấu chín và gói bằng lá tre nhưng chúng tôi lại nghĩ ra cách làm mới là xào nếp với nước cốt dừa và lá dứa rồi chế biến nhân đậu xanh và bánh được gói to hơn. Những người khó ăn nhất đến nỗi 30 năm chưa ăn đồ ăn làm từ gạo nếp thì bây giờ ăn rất ngon. Đây là “*năng sanh vạn pháp*”. Trong lúc ta làm, ta nghĩ ra cách tốt hơn để tặng cho mọi người.

Muốn “*tự tánh năng sanh các pháp*” thì phải làm với tâm chân thành, tâm từ bi, tâm thanh tịnh, vô tư vô cầu. Việc này không dễ, phải có công phu mới đạt được những tâm như vậy. Công phu chính là luôn kiểm soát được tập khí xấu ác của chính mình, làm chủ được tập khí, làm chủ được thị hiếu của chính mình. Các việc tụng Kinh niệm Phật là làm cho công phu của mình thêm phần tinh tấn.

Công phu kiểm soát tập khí chính là thay đổi thói quen cũ bằng thói quen mới. Ví dụ trước kia mình không cưỡng được cái ngủ thì bây giờ mình không cưỡng lại được cái thức. Máy ngày nay chúng tôi hoạt động tích cực gặp rất nhiều người, chúng tôi ngủ rất ngon nhưng luôn là 3g40 sáng đã dậy. Đến giờ thức là phải thức.

Để có công phu thì phải có nguyên tắc. Đó là phải truy cùng diệt tận thói quen cũ xấu ác, không để nó manh nha, không chịu thua nó dù chỉ một lần, không cho nó thương lượng với mình. Ví dụ đồng hồ báo thức đã reo rồi mà ý niệm “*vẫn còn sớm*” khởi lên và nằm thêm 15 phút thì chỉ cần một lần chiều theo tập khí thì gần như chúng ta đã thua rồi. Có lần một sẽ có lần hai, ngày mai không phải là 15 phút mà là 20 phút, cứ thế mà lây dây mãi. Mình đã chột hạ giờ nào thì y thế không thay đổi.

Đối với tập khí “*danh vọng lợi dưỡng*”, Hòa Thượng chỉ dạy là chúng ta đối trị bằng cách dụng tâm chân thành, thâm lặng khi làm bất cứ việc gì. Hòa Thượng từng nói “*Nhân đáo vô cầu phẩm tự cao*” – đạt đến tâm không cầu thì mọi hành vi phẩm hạnh của con người đều được nâng cao. Tuy nhiên, thế gian luôn chìm trong “*danh vọng lợi dưỡng*” nhằm thỏa mãn dục vọng, thị hiếu, ham thích. Nhiều người miệng nói lợi ích chúng sanh nhưng bên trong là tham cầu lợi lộc cá nhân và mong muốn xây dựng bá đồ

riêng lúc nào cũng đang nhen nhóm mà họ không hề nhận ra. Do vậy, bên cạnh đối trị tập khí này, chúng ta cũng phải cảnh giác rằng nếu ai đó dùng “*danh vọng lợi dưỡng*” trong công việc thì đó không phải là chánh đạo và không phải là chỗ để chúng ta tìm cầu học vấn.

Cho nên chương ngại là từ ở nơi chính mình là nhiều chứ không phải ở hoàn cảnh. Hòa Thượng nói, mình biết tùy duyên và đủ duyên thì toàn tâm toàn lực mà làm, còn không đủ duyên thì mình ẩn mình, nỗ lực tấn tu hoàn thiện chính mình. Ngoài chuyện tu học pháp môn, mọi thứ trong cuộc sống phải biết cách hoàn thiện. Tu hành không chương ngại làm việc, làm việc không chương ngại tu hành.

Hòa Thượng nói: ***“Con người sống trong thời đại loạn lạc, mỗi người đều cảm thấy rất khổ não. Nếu như không học Phật thì không biết phải làm như thế nào! Nếu học Phật thì sẽ biết tích cực tu thiện, tích phước. Người có phước rồi thì khi đối diện bất cứ hoàn cảnh nào họ đều thấy rõ mọi sự mọi việc nhưng tâm thì có thể an định tự tại.***

“Vì vậy, phước báu là vô cùng quan trọng. Chúng ta tôn xưng Phật là Nhị Túc Tôn chính là tán thán phước báu và trí tuệ của Phật viên mãn. Chúng ta là người học Phật thì phải học theo Phật, phải là người có đại phước báu, người có trí tuệ thì cho dù chúng ta ở trong hoàn cảnh khó khăn thì hoàn cảnh khó khăn đó không chương ngại được chúng ta”.

Người xưa dạy: “*Người phước ở đất phước*”. Người có phước đến nơi không có phước thì sự khó khăn bị đẩy lui và nơi không có phước đó sẽ tự nhiên sinh ra phước. Cho nên Hòa Thượng dạy chúng ta từng điều rất thiết thực để chúng ta ứng dụng ngay trong đời sống thường ngày, trong đối nhân xử thế tiếp vật, trong hành động tạo tác với một nguyên lý nguyên tắc là “*xả mình vì người nhưng chí công vô tư, tâm tâm tận lực vì người nhưng không mong cầu ở người*”.

Làm được như vậy thì không có chương ngại. Cho nên khi Hòa Thượng còn tại thế thì Ngài đều tự tại vô ngại. Mọi thứ Ngài đều nhường, người ta chưa tranh mà Ngài đã nhường. Thậm chí ngay học trò có ý muốn dành thì Ngài đã ra đi. Hòa Thượng nói rằng người ta muốn chiếm, muốn tranh thì Ngài nhường, nhường lần thứ ba rồi tiếp tục lần thứ tư, rồi tiếp tục lần thứ năm, nhường đến tuyệt đối. Hòa Thượng chỉ dạy trong vòm trời này, đối với nhân quả thì một cọng lông, sợi tóc, hạt bụi đều không hề sót lọt. Người xưa nói: “*Quân tử vui làm quân tử, tiểu nhân oan ức vẫn là làm tiểu nhân*”.

Chúng tôi thấy có người khi trước đồng hành cùng chúng ta thì được người ta nể trọng gọi bằng Thầy, vợ cũng được gọi là cô giáo, Cha Mẹ ốm đau thì được nghỉ đến vài tuần để chăm sóc. Nhưng sau đó tự động nghỉ việc. Vì không có phước nên không thể sống ở hoàn cảnh tốt đẹp như trước mà bây giờ đi làm công nhân ở hoàn cảnh trễ một giờ trừ tiền, trễ ba ngày thì đuổi việc. Cha Mẹ ốm đau không thể nghỉ việc hằng

tuần để chăm sóc. Vậy thật đúng là câu “*Quân tử vui làm quân tử, tiểu nhân oan ức vẫn là làm tiểu nhân*”. Cho nên người phước mới ở được đất phước.

Cho nên đừng nghĩ rằng mình có thể tùy tiện hưởng phước hay lãng phí phước báu của mình mà cần phải dụng tâm nỗ lực tu phước, tích phước, tiết phước. Cho nên Hòa Thượng nói từ người thường cho đến người làm lãnh đạo cũng rất cần phước báu. Phước báu càng lớn thì mọi việc càng thuận lợi càng hanh thông.

Đơn giản là việc khó trong bốn phận của người mà họ không làm thì mình cảm ơn họ mà không hề phiền não vì họ để việc cho mình tu phước. Cũng vậy một khi chúng ta có tâm bố thí cúng dường thì luôn hoan hỷ, chỉ sợ người ta không nhận chứ họ sẵn sàng nhận thì mình sẵn sàng cúng dường. Nếu mình khởi ý rằng cho đi sẽ mất, sẽ vui đi thì đã lọt vào tâm sợ được, sợ mất rồi. Tâm lúc này không thể an.

Những lời dạy của Hòa Thượng trong bài học hôm nay vẫn là nhắc đi nhắc lại nội dung chúng ta từng học. Vậy hãy quán xét xem chúng ta làm được đến đâu rồi, đã làm đến được cảnh giới “*Tâm Khai Ý Giải*” chưa, nội tâm ngập tràn sự hoan hỷ chưa? Hay chúng ta làm mà vẫn cảm thấy bất an? Nếu chưa đạt đến “*Tâm Khai Ý Giải*” thì chưa đúng.

Từng lời dạy của Hòa Thượng khiến chúng ta cảm nhận được ân đức của Ngài. Nếu không có những lời khai thị sáng suốt này thì chúng ta chẳng biết đường mà đi. Nếu ngày ngày được nghe lời nhắc nhở thì chúng ta mới kịp thời phản tỉnh về việc này. Người xưa nói ba ngày không đọc sách Thánh Hiền thì diện mạo đã thay đổi. Ngày nay chỉ cần một ngày không tiếp cận giáo huấn của Thánh Hiền thì đã thay đổi rồi./.

*****

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!